

ODLUKE

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2018/680

od 2. svibnja 2018.

o utvrđivanju mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za usluge čišćenja zatvorenih prostora

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 2503)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

- (1) Uredbom (EZ) br. 66/2010 utvrđuju se pravila za uvođenje i primjenu dobrovoljnog programa dodjele znaka za okoliš EU-a, koji je namijenjen za promicanje proizvoda i usluga koji imaju visoku razinu okolišne učinkovitosti.
- (2) Uredbom (EZ) br. 66/2010 predviđa se razvijanje posebnih mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za svaku skupinu proizvoda.
- (3) Prijedlog za razvijanje mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za usluge čišćenja zatvorenih prostora iznijeli su predstavnici industrije iz sektora profesionalnog čišćenja. Na temelju toga Komisija je pokrenula i vodila razvoj tih mjerila.
- (4) Primjereno je utvrditi mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za usluge čišćenja zatvorenih prostora s ciljem promicanja upotrebe proizvoda i pribora za čišćenje s malim utjecajem na okoliš, obuke osoblja o pitanjima okoliša, osnova sustava upravljanja okolišem i ispravnog razvrstavanja otpada.
- (5) Mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a utvrđena za usluge čišćenja zatvorenih prostora te povezani zahtjevi u pogledu procjenjivanja i verifikacije trebali bi vrijediti pet godina od datuma priopćenja ove Odluke, uzimajući u obzir inovacijski ciklus za tu skupinu proizvoda.
- (6) Oznaka koja odgovara predmetnoj skupini proizvoda sastavni je dio registracijskih brojeva znaka za okoliš EU-a. Da bi nadležna tijela uslugama čišćenja zatvorenih prostora sukladnima s mjerilima znaka za okoliš EU-a mogla dodijeliti registracijski broj znaka za okoliš EU-a, toj je skupini proizvoda potrebno dodijeliti oznaku.
- (7) Odredbe ove Odluke u skladu su s mišljenjem Odbora uspostavljenog člankom 16. Uredbe (EZ) br. 66/2010,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Skupina proizvoda „usluge čišćenja zatvorenih prostora” obuhvaća pružanje rutinskih usluga profesionalnog čišćenja u zatvorenom prostoru u poslovnim, institucijskim i drugim javno dostupnim zgradama i privatnim stambenim objektima. Usluge čišćenja mogu se pružati, među ostalim, u uredskim prostorima, sanitarnim prostorijama i javno dostupnim prostorima u bolnicama, kao što su hodnici, čekaonice i sobe za odmor.

⁽¹⁾ SL L 27, 30.1.2010., str. 1.

2. Tim je uslugama obuhvaćeno i čišćenje staklenih površina kojima se može pristupiti bez upotrebe specijalizirane opreme ili strojeva.
3. Predmetnom skupinom proizvoda nisu obuhvaćeni dezinfekcija ili čišćenje u proizvodnim pogonima ni aktivnosti za koje klijent osigurava sredstva za čišćenje.

Članak 2.

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „rutinske usluge profesionalnog čišćenja” znači usluge profesionalnog čišćenja koje se pružaju najmanje jednom mjesečno, uz izuzetak čišćenja stakla, koje se smatra rutinskim ako se provodi najmanje jednom svaka tri mjeseca;
2. „nerazrijeđeni proizvodi za čišćenje” znači proizvodi koji se moraju razrijediti prije uporabe i čiji je omjer razrjeđivanja najmanje 1:100;
3. „pribor za čišćenje” znači roba koja se može ponovno upotrijebiti, primjerice krpe, metle s resama za pranje poda i kante za vodu;
4. „mikrovlakno” znači sintetičko vlakno tanje od jednog dena ili deciteksa po niti;
5. „poslovni prostor podnositelja zahtjeva” znači poslovni prostor u kojem podnositelj zahtjeva obavlja administrativne i organizacijske zadatke povezane sa svojom djelatnošću;
6. „zadatke čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a” znači zadatke koje osoblje obavlja kao dio usluga profesionalnog rutinskog čišćenja zatvorenih prostora.

Članak 3.

1. Da bi se određenoj usluzi mogao dodijeliti znak za okoliš EU-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010, ona mora biti obuhvaćena skupinom proizvoda „usluge čišćenja zatvorenih prostora” kako je utvrđeno u članku 1. ove Odluke, mora ispunjavati povezane zahtjeve u pogledu procjenjivanja i verifikacije navedene u Prilogu ovoj Odluci te sljedeće uvjete:

- (a) mora biti usklađena sa svim obveznim mjerilima navedenima u Prilogu ovoj Odluci;
- (b) mora biti u skladu s dovoljnim brojem neobveznih mjerila iz Priloga ovoj Odluci da joj bude dodijeljeno najmanje 14 bodova;
- (c) mora imati odvojenu računovodstvenu dokumentaciju u odnosu na druge usluge koje pruža isti operater, a koje nisu obuhvaćene ovom Odlukom, uključujući druge usluge čišćenja zatvorenih prostora koje ne ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovoj Odluci.

2. Operater kojem je dodijeljen znak za okoliš EU-a za usluge čišćenja zatvorenih prostora ne može pružati druge usluge koje nisu obuhvaćene znakom za okoliš EU-a, osim ako usluge čišćenja zatvorenih prostora obuhvaćene znakom za okoliš EU-a pruža odjel, društvo kći, ogranak ili služba operatera koja je od njega jasno odvojena i koja vodi odvojenu računovodstvenu dokumentaciju.

Sve ostale usluge koje pruža taj operater i koje nisu obuhvaćene ovom Odlukom, uključujući usluge čišćenja zatvorenih prostora koje ne ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovoj Odluci, nisu obuhvaćene dozvolom znaka za okoliš EU-a za usluge čišćenja zatvorenih prostora i stoga se ne smiju oglašavati kao takve.

3. Ako se operater kojem je dodijeljen znak za okoliš EU-a za usluge čišćenja zatvorenih prostora koristi podizvođačima za pružanje takvih usluga, i oni moraju imati dozvolu znaka za okoliš EU-a za pružanje usluga čišćenja zatvorenih prostora.

Članak 4.

Mjerila za skupinu proizvoda „usluge čišćenja zatvorenih prostora” te s njima povezani zahtjevi u pogledu procjenjivanja i verifikacije vrijede pet godina od datuma priopćenja ove Odluke.

Članak 5.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „usluge čišćenja zatvorenih prostora” dodjeljuje se brojčana oznaka „052”.

Članak 6.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. svibnja 2018.

Za Komisiju
Karmenu VELLA
Član Komisije

PRILOG

MJERILA ZA DODJELU ZNAKA ZA OKOLIŠ EU-a TE ZAHTJEVI ZA PROCJENJIVANJE I VERIFIKACIJU ZA SKUPINU PROIZVODA „USLUGE ČIŠĆENJA ZATVORENIH PROSTORA”

OKVIR

MJERILA

Mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za skupinu proizvoda usluga čišćenja zatvorenih prostora

Obvezna mjerila

Mjerilo M1: Upotreba sredstava za čišćenje s malim utjecajem na okoliš

Mjerilo M2: Doziranje proizvoda za čišćenje

Mjerilo M3: Upotreba proizvoda od mikrovlakana

Mjerilo M4: Obuka osoblja

Mjerilo M5: Osnove sustava upravljanja okolišem

Mjerilo M6: Razvrstavanje krutog otpada u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva

Mjerilo M7: Informacije koje se navode na znaku za okoliš EU-a

Neobvezna mjerila

Mjerilo O1: Visoka stopa upotrebe sredstava za čišćenje s malim utjecajem na okoliš (do 3 boda)

Mjerilo O2: Upotreba koncentriranih nerazrijeđenih sredstava za čišćenje (do 3 boda)

Mjerilo O3: Visoka stopa upotrebe proizvoda od mikrovlakana (do 3 boda)

Mjerilo O4: Upotreba pribora za čišćenje s malim utjecajem na okoliš (do 4 boda)

Mjerilo O5: Energetska učinkovitost usisavača (3 boda)

Mjerilo O6: Registracija pružatelja usluga u sustavu EMAS ili certifikat ISO 14001 (do 5 bodova)

Mjerilo O7: Gospodarenje krutim otpadom na lokacijama čišćenja (2 boda)

Mjerilo O8: Kvaliteta usluge (do 3 boda)

Mjerilo O9: Vozni park u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva (do 5 bodova)

Mjerilo O10: Učinkovitost perilica rublja u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva (do 4 boda)

Mjerilo O11: Usluge i drugi proizvodi sa znakom za okoliš (do 5 bodova)

Mjerilo O12: Potrošna roba i električni aparati za sušenje ruku koji se isporučuju klijentu (do 3 boda)

PROCJENJIVANJE I VERIFIKACIJA

Posebni zahtjevi u pogledu procjenjivanja i verifikacije navedeni su unutar svakog mjerila.

Ako podnositelj zahtjeva mora dostaviti izjave, dokumentaciju, analize, izvješća o ispitivanjima ili druge dokaze o ispunjavanju mjerila, oni mogu potjecati od podnositelja zahtjeva i/ili njegovog/njegovih dobavljača i/ili njegovog/njegovih ili njihovog/njihovih podizvođača.

Nadležna tijela prednost daju potvrdama koje su izdala tijela akreditirana na temelju relevantne usklađene norme za ispitne i umjerne laboratorije te koje provjeravaju tijela akreditirana na temelju relevantne usklađene norme za tijela za certificiranje proizvoda, postupaka i usluga. Akreditacija se provodi u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

Informacije preuzete iz izvjava o okolišu koje se podnose na temelju Uredbe (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ mogu se upotrijebiti kao sredstvo dokazivanja umjesto potvrda navedenih u prethodnom stavku.

Osim ispitnih metoda navedenih za svako mjerilo mogu se primjenjivati i druge ispitne metode ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao jednakovrijedne.

Nadležna tijela mogu zatražiti popratnu dokumentaciju i mogu provoditi neovisne provjere.

Nadležna tijela prije dodjele koncesije obavljaju terenski pregled u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva i najmanje jedan terenski pregled službe za čišćenje na lokaciji gdje se pruža usluga čišćenja.

Nakon dodjele dozvole znaka za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu periodično dostavlja popis lokacija na kojima pružaju usluge čišćenja sa znakom za okoliš EU-a te navode prvi i posljednji dan aktivnosti za svaku lokaciju. Razdoblje između obavijesti o novim lokacijama čišćenja ne smije biti dulje od četiri mjeseca, osim ako podnositelj zahtjeva nije sklopio nove ugovore. Nadležno tijelo može periodično tijekom razdoblja dodjeljivanja provoditi daljnje terenske posjete u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva ili na lokaciji čišćenja.

Preduvjet je da usluge ispunjavaju sve zakonske zahtjeve zemlje ili zemalja u kojima se pružaju usluge „čišćenja zatvorenih prostora”. Konkretno, poduzeće mora djelovati i biti registrirano kako se to zahtijeva nacionalnim ili lokalnim zakonima, a njegovo osoblje mora biti zaposleno i osigurano u skladu sa zakonom. U tu svrhu osoblje mora imati valjan pisani ugovor o radu u skladu s nacionalnim pravom, najmanje nacionalnu ili regionalnu minimalnu plaću utvrđenu kolektivnim ugovorima ili, u slučaju nepostojanja kolektivnih ugovora, najmanje nacionalnu ili regionalnu minimalnu plaću te radno vrijeme u skladu s nacionalnim pravom.

Podnositelj zahtjeva dužan je izjaviti i dokazati da su usluge u skladu s tim zahtjevima primjenom neovisne verifikacije ili dokumentiranih dokaza ne dovodeći u pitanje nacionalno pravo o zaštiti podataka (npr. preslikom pisane socijalne politike, preslikama ugovora, izjavama o prijavi zaposlenika u nacionalni sustav osiguranja, službenom dokumentacijom ili registrom u koji lokalni inspektorat rada ili zastupnik upisuju imena i broj zaposlenika).

Nadležna tijela tijekom terenskih posjeta mogu provoditi nasumične razgovore s osobljem.

OBVEZNA MJERILA

Mjerilo M1 – Upotreba sredstava za čišćenje s malim utjecajem na okoliš

Ovim su mjerilom obuhvaćeni samo proizvodi koji se izravno upotrebljavaju tijekom poslova u okviru usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a. Podnositelj zahtjeva mora ispuniti i mjerilo M1 (a) i mjerilo M1 (b).

M1 (a) Proizvodi sa znakom za okoliš EU-a i nekim drugim znakom ISO tipa I

Najmanje 50 % volumena svih kupljenih sredstava za čišćenje koja se upotrijebe na godišnjoj razini, ne uključujući vlažne maramice, druge prethodno navlažene proizvode i proizvode koji se upotrebljavaju za impregnaciju i očuvanje metli s resama za pranje poda (tijekom njihova pranja), moraju imati znak za okoliš EU-a za sredstva za čišćenje čvrstih površina u skladu s Odlukom Komisije (EU) 2017/1217 ⁽²⁾ ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja godišnje podatke (trgovačko ime i volumen proizvoda) i dokumentaciju (uključujući relevantne račune ili popise inventara) iz kojih je vidljivo koja se sredstva za čišćenje upotrebljavaju za izvršavanje ugovora za usluge čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a. Ako se upotrebljavaju proizvodi sa znakom za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku potvrde o dodjeli znaka za okoliš EU-a i/ili znak s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Odlukom (EU) 2017/1217.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluka Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ (SL L 342, 22.12.2009., str. 1.).

⁽²⁾ Odluka Komisije (EU) 2017/1217 od 23. lipnja 2017. o utvrđivanju mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za sredstva za čišćenje tvrdih površina (SL L 180, 12.7.2017., str. 45.).

Ako se upotrebljavaju proizvodi s drugim znakom ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku potvrde o dodjeli znaka ISO tipa I i/ili znaka s ambalaže.

M1 (b) Opasne tvari

- i. Ni jedan proizvod kojem nije dodijeljen znak za okoliš EU-a za sredstva za čišćenje tvrdih površina ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini ne smije sadržavati tvari navedene u mjerilu za dodjelu znaka za okoliš EU-a 4. (a) i. za sredstva za čišćenje čvrstih površina, bez obzira na koncentraciju.
- ii. Ni jedan proizvod kojem nije dodijeljen znak za okoliš EU-a za sredstva za čišćenje tvrdih površina ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini ne smije sadržavati tvari navedene u mjerilu za dodjelu znaka za okoliš EU-a 4. (a) ii. za sredstva za čišćenje čvrstih površina u količinama većima od onih odobrenih u tom mjerilu.
- iii. Ni jedan proizvod kojem nije dodijeljen znak za okoliš EU-a za sredstva za čišćenje tvrdih površina ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini ne smije se razvrstati ni označiti kao akutno toksičan, specifično toksičan za ciljne organe, kao tvar koja izaziva preosjetljivost dišnih putova ili kože, kao karcinogen, mutagen ili reproduktivno toksičan, ili kao opasan za vodeni okoliš, kako je definirano u Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te kako se tumači prema oznakama upozorenja navedenima u tablici.

Vlažne maramice i ostali prethodno navlaženi proizvodi moraju biti u skladu s ovim zahtjevom.

Ograničena razvrstavanja prema opasnosti i njihove kategorije

Akutna toksičnost	
1. i 2. kategorija	3. kategorija
H300 Smrtonosno ako se proguta	H301 Otrovno ako se proguta
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom	H311 Otrovno u dodiru s kožom
H330 Smrtonosno ako se udiše	H331 Otrovno ako se udiše
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav	EUH070 Otrovno u dodiru s očima
Specifična toksičnost za ciljne organe	
1. kategorija	2. kategorija
H370 Uzrokuje oštećenje organa	H371 Može uzrokovati oštećenje organa
H372 Uzrokuje oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	H373 Može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti
Izazivanje preosjetljivosti dišnih putova i kože	
1.A kategorija	1.B kategorija
H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži	H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži
H334 Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	H334 Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

Karcinogeni, mutageni ili reproduktivno toksični	
Kategorije 1.A i 1.B	2. kategorija
H340 Može izazvati genetska oštećenja	H341 Sumnja na moguće izazivanje genetskih oštećenja
H350 Može uzrokovati rak	H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka
H350i Može uzrokovati rak ako se udiše	
H360F Može štetno djelovati na plodnost	H361f Sumnja na štetno djelovanje na plodnost
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu	H361d Sumnja na štetno djelovanje na nerođeno dijete
H360FD Može štetno djelovati na plodnost Može naškoditi nerođenom djetetu	H361fd Sumnja na štetno djelovanje na plodnost Sumnja na štetno djelovanje na nerođeno dijete
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost Sumnja na štetno djelovanje na nerođeno dijete	H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinih mlijekom
H360Df Može naškoditi nerođenom djetetu Sumnja na štetno djelovanje na plodnost	
Opasno za vodeni okoliš	
1. i 2. kategorija	3. i 4. kategorija
H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš	H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima
H410 Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke za vodeni okoliš
H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	
Opasno za ozonski sloj	
H420 Opasno za ozonski sloj	

Procjenjivanje i verifikacija:

Točke i. i ii.: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o sukladnosti popraćenu izjavama dobavljača kojima se potvrđuje da navedene tvari nisu sadržane u formulaciji proizvoda neovisno o koncentraciji ili u količini koja premašuje utvrđene granične vrijednosti.

Točka iii.: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti potkrijepljenu sigurnosno-tehničkim listovima za sve proizvode kojima nije dodijeljen znak za okoliš EU-a za sredstva za čišćenje tvrdih površina ili drugi znak ISO tipa I.

Mjerilo M2 – Doziranje proizvoda za čišćenje

Osoblje koje obavlja poslove čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a mora imati pristup odgovarajućoj opremi za doziranje i razrjeđivanje sredstava za čišćenje koja se upotrebljavaju (npr. automatskim raspršivačima, mjernim posudama/poklopcima, ručnim sisaljka, štrcaljkama), bilo na lokaciji čišćenja ili u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva. Osoblje mora imati pristup i odgovarajućim uputama za ispravno doziranje i razrjeđivanje.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom potkrijepljenu popisom dostupne opreme i odgovarajućom dokumentacijom kojom se pokazuju upute o ispravnom doziranju i razrjeđivanju koje se daju osoblju zaduženom za čišćenje.

Mjerilo M3 – Upotreba proizvoda od mikrovlakana

Ovim je mjerilom obuhvaćen samo tekstilni pribor za čišćenje namijenjen za višekratnu uporabu koji se izravno upotrebljava tijekom poslova čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a.

Najmanje 50 % tekstilnog pribora za čišćenje (npr. krpe, nastavci s resama za brisače poda) upotrijebljenog na godišnjoj razini mora biti izrađeno od mikrovlakana.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja godišnje podatke o vrsti i količini proizvoda te dokumentaciju (uključujući relevantne račune ili popise inventara) u kojoj je navedeno koji se tekstilni pribor za čišćenje upotrebljava te je naznačeno koji je pribor za čišćenje izrađen od mikrovlakana.

Mjerilo M4 – Obuka osoblja

Podnositelj zahtjeva osoblju zaduženom za usluge čišćenja sa znakom za okoliš EU-a i upraviteljima koji nadgledaju te poslove čišćenja na raspolaganje stavlja informacije, uključujući pisane postupke i priručnike, i osigurava obuku. Obukom trebaju biti obuhvaćena područja u nastavku, u slučajevima kad su relevantna za poslove koje obavlja određeni zaposlenik.

— Osoblju se mora objasniti što je znak za okoliš EU-a i kako je povezan s uslugama čišćenja.

Sredstva za čišćenje:

— Osoblje treba biti osposobljeno za ispravno doziranje sredstava za svaki posao čišćenja.

— Osoblje treba biti osposobljeno za primjenu ispravnog omjera razrjeđivanja za nerazrijeđena sredstva za čišćenje te za ispravnu upotrebu opreme za doziranje.

— Osoblje treba biti osposobljeno za ispravnu pohranu sredstava za čišćenje.

— Obukom treba biti obuhvaćeno maksimalno smanjenje broja sredstava za čišćenje koja se upotrebljavaju kako bi se na najmanju moguću mjeru sveo rizik prekomjerne i pogrešne upotrebe tih sredstava za čišćenje.

Štednja energije:

— Osoblje treba biti osposobljeno za upotrebu nezagrijane vode za razrjeđivanje sredstava za čišćenje, osim ako je njihov proizvođač naveo drugačije.

— Prema potrebi, osoblje treba biti osposobljeno za primjenu odgovarajućeg ciklusa i temperature za industrijske i kućanske perilice rublja.

— Prema potrebi, osoblje treba biti upućeno da nakon završetka svojih poslova ugase svjetla.

Štednja vode:

— Osoblje treba biti osposobljeno za upotrebu proizvoda od mikrovlakana, prema potrebi, kako bi se maksimalno smanjila potrošnja vode i sredstava za čišćenje.

Otpad:

— Osoblje treba biti osposobljeno za upotrebu trajnog pribora za čišćenje koji se može upotrijebiti više puta te za maksimalno smanjenje upotrebe jednokratnog pribora za čišćenje (npr. rukavica), u slučajevima kad se time ne ugrožava sigurnost osoblja niti se krše higijenski zahtjevi.

— Osoblje treba biti osposobljeno za ispravno odlaganje otpadne vode.

— Osoblje mora proći posebnu obuku za gospodarenje otpadom kako bi mu se pomoglo u ispunjavanju zahtjeva iz mjerila M6 i O7, ako je to primjenjivo. Tom obukom treba biti obuhvaćeno gospodarenje krutim otpadom u poslovnom prostoru poduzeća i na lokacijama čišćenja.

Zdravlje i sigurnost:

— Osoblje treba biti informirano o pitanjima zdravlja, sigurnosti i okoliša povezanim s poslovima čišćenja te se treba potaknuti na primjenu najboljih praksi. To uključuje informacije o:

— sigurnosno-tehničkim listovima i rukovanju kemikalijama,

- ergonomiji i mjerodavnom nacionalnom zakonodavstvu o zdravlju i sigurnosti na radu,
- odlaganju, čišćenju i pohrani rukavica za višekratnu uporabu (ako je primjenjivo), te
- sigurnosti na cestama i ekološkoj vožnji (primjenjivo na podnositelje zahtjeva čije je osoblje odgovorno za vožnju u okviru pružanja usluga čišćenja).

Svem novom trajnom i privremenom osoblju pruža se odgovarajuća obuka u roku od šest tjedana od početka zaposlenja. Osoblju se najmanje jednom godišnje treba pružiti ponovljena obuka o svim aspektima navedenima u ovom mjerilu. Iako ta ponovljena obuka ne mora sadržavati ponavljanje početne obuke koje se pruža svem osoblju, mora obuhvaćati sva navedena pitanja povezana s okolišem te je potrebno osigurati da je sve relevantno osoblje u potpunosti svjesno svojih odgovornosti.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom potkrijepljenu godišnjim podacima o programu obuke (datum i vrsta – početna ili ponovljena obuka), njegovom sadržaju te informacije o tome koji su zaposlenici prošli obuku. Podnositelj zahtjeva dostavlja i preslike postupaka i informacija dostavljenih osoblju o svim pitanjima povezanim s obukom. Datum i vrsta obuke osoblja evidentiraju se kao dokaz da je održana ponovljena obuka.

Ako se obuka pruža kao dio programa vanjske obuke, kao dokaz sukladnosti može se dostaviti dokumentacija kojom se potvrđuju pohađanje (npr. potvrda o obuci) i sadržaj obuke, pod uvjetom da su obuhvaćene teme navedene u ovom mjerilu.

Ako poduzeće od drugog pružatelja usluga čišćenja preuzme osoblje na trajnoj ili privremenoj osnovi i ako je to osoblje u prethodnoj godini prošlo obuku, nije potrebna ponovna obuka, pod uvjetom da se može dostaviti dokumentacija kojom se dokazuju pohađanje programa obuke (npr. potvrda o obuci) i teme obrađene tijekom obuke.

Mjerilo M5 – Osnove sustava upravljanja okolišem

Podnositelj zahtjeva primjenjuje osnovne minimalne zahtjeve sustava upravljanja okolišem provedbom sljedećeg:

- *politike okoliša* u okviru koje se utvrđuju najrelevantniji izravni i neizravni utjecaji na okoliš te politika organizacije s obzirom na te utjecaje,
- *preciznog programa djelovanja* kojim se osigurava da se politika okoliša koju provodi poduzeće primjenjuje na usluge koje se pružaju. U okviru programa djelovanja moraju biti utvrđeni i ciljevi za ekološku učinkovitost u upotrebi resursa (npr. smanjenje upotrebe sredstava za čišćenje) i mjere za smanjenje utjecaja na okoliš. Utvrđivanje ciljeva i mjera treba se temeljiti na prikupljanju podataka o upotrebi resursa i drugim aspektima povezanim s okolišem (npr. stvaranje otpada),
- *internog postupka evaluacije* koji se treba provoditi svake godine kako bi se provjerila uspješnost organizacije s obzirom na ciljeve utvrđene u programu djelovanja. Upravni odbor organizacije treba se služiti rezultatima evaluacije za stalno poboljšavanje uspješnosti ažuriranjem politike okoliša i programa djelovanja.

Politika okoliša i podaci o uspješnosti organizacije s obzirom na utvrđene ciljeve moraju biti dostupni na uvid javnosti u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva.

U obzir se uzimaju i primjedbe i povratne informacije klijenata prikupljene putem upitnika ili kontrolnog popisa.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom potkrijepljenu preslikom politike okoliša, programa djelovanja, izvješća o evaluaciji i postupaka koji su uspostavljeni kako bi se u obzir uzele primjedbe i povratne informacije dobivene od klijenata. Izvješće o evaluaciji treba sadržavati popis svih korektivnih mjera koje je potrebno provesti te se stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu što je prije moguće nakon datuma primjene znaka za okoliš EU-a. Ažurirana dokumentacija dostavlja se na zahtjev nadležnog tijela kako bi se dokazala sukladnost tijekom razdoblja dodjeljivanja.

Smatra se da su podnositelji zahtjeva registrirani u sustavu EMAS ili certificirani prema normi ISO 14001 te podnositelji zahtjeva koji su dio organizacije registrirane u sustavu EMAS i/ili certificirane prema normi ISO 14001 ispunili ovo mjerilo ako kao dokaz sukladnosti dostave svoju registraciju u sustavu EMAS ili certifikat ISO 14001.

Mjerilo 6. – Razvrstavanje krutog otpada u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva

Ovim je mjerilom obuhvaćen samo otpad stvoren u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva mora osigurati da osoblje ima mogućnost razvrstavanja krutog otpada stvorenog u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva u odgovarajuće kategorije otpada, da se taj otpad šalje na obradu (npr. recikliranje, spaljivanje) ili da se šalje na odlagalište u skladu s lokalnim ili nacionalnim praksama gospodarenja otpadom i dostupnom infrastrukturom.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti potkrijepljenu opisom različitih kategorija krutog otpada prikupljenog i sortiranog u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva. Potrebno je dostaviti i podatke o različitim vrstama krutog otpada koje lokalna tijela i/ili privatne agencije (na temelju odgovarajućih ugovora) prihvaćaju za daljnju obradu ili odlaganje.

Mjerilo M7 – Informacije koje se pojavljuju na znaku za okoliš EU-a

Smjernice Komisije za upotrebu neobveznog znaka s poljem za tekst dostupne su na: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Neobavezni znak s poljem za tekst sadržava sljedeći tekst:

„[Operater u smislu članka 3. točke 2.] aktivno poduzima mjere za pružanje usluga čišćenja zatvorenih prostora sa smanjenim utjecajem na okoliš:

- upotrebom sredstava za čišćenje sa znakom za okoliš,
- posebnom obukom osoblja,
- sustavom upravljanja okolišem.”

Procjenjivanje i verifikacija

Za usklađivanje s ovim mjerilom podnositelj zahtjeva treba dostaviti izjavu o sukladnosti kojom se objašnjava gdje namjerava prikazati logotip.

NEOBVEZNA MJERILA

Mjerilo O1 – Visoka stopa upotrebe sredstava za čišćenje s malim utjecajem na okoliš (do 3 boda)

Ovim su mjerilom obuhvaćeni samo proizvodi koji se izravno upotrebljavaju tijekom poslova u okviru usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a.

Podnositelju zahtjeva bodovi se dodjeljuju na temelju postotka volumena svih kupljenih sredstava za čišćenje upotrijebljenih na godišnjoj razini, ne uključujući vlažne maramice i druge prethodno navlažene proizvode, kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a za sredstva za čišćenje tvrdih površina ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini, kako slijedi:

- najmanje 65 %: 1 bod,
- najmanje 75 %: 2 boda,
- najmanje 95 %: 3 boda.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja godišnje podatke (trgovačko ime i volumen proizvoda) i dokumentaciju (uključujući relevantne račune ili popise inventara) iz kojih je vidljivo koja se sredstva za čišćenje upotrebljavaju za izvršavanje ugovora za usluge čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a. Ako se upotrebljavaju proizvodi kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku potvrde o dodjeli znaka za okoliš EU-a i/ili znak s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Odlukom (EU) 2017/1217. Ako se upotrebljavaju proizvodi s drugim znakom ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku potvrde o dodjeli znaka ISO tipa I i/ili znaka s ambalaže.

Mjerilo O2 – Uporaba koncentriranih nerazrijeđenih sredstava za čišćenje (do 3 boda)

Ovim su mjerilom obuhvaćeni samo proizvodi koji se izravno upotrebljavaju tijekom poslova u okviru usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a.

Podnositelju zahtjeva bodovi se dodjeljuju na temelju postotka volumena svih kupljenih sredstava za čišćenje upotrijebljenih na godišnjoj razini, ne uključujući vlažne maramice, druge prethodno navlažene proizvode i proizvode za impregnaciju i očuvanje metli s resama za pranje poda (tijekom njihova pranja), čiji je omjer razrjeđivanja najmanje 1:100, kako slijedi:

- najmanje 15 %: 1 bod,
- najmanje 30 %: 2 boda,
- najmanje 50 %: 3 boda.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja godišnje podatke (trgovačko ime i volumen proizvoda) i dokumentaciju (uključujući relevantne račune ili popise inventara) iz kojih je vidljivo koja se sredstva za čišćenje upotrebljavaju. Za svaki je proizvod potrebno dostaviti dokumentaciju o njegovu omjeru razrjeđivanja (sigurnosno-tehničke listove, upute za rukovanje i druge relevantne dokumente). Ako se proizvod može upotrebljavati s više omjera razrjeđivanja, dostavljaju se podaci o najčešćem omjeru razrjeđivanja, koji se obrazlaže internim uputama za osoblje. Za proizvode koji se kupuju spremni za upotrebu omjer razrjeđivanja označava se kao jedan.

Mjerilo O3 – Visoka stopa upotrebe proizvoda od mikrovlakana (do 3 boda)

Ovim je mjerilom obuhvaćen samo tekstilni pribor za čišćenje namijenjen za višekratnu uporabu koji se izravno upotrebljava tijekom poslova čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a.

Podnositelju zahtjeva bodovi se dodjeljuju na temelju postotka tekstilnog pribora za čišćenje (npr. krpe, nastavci s resama za brisače poda) upotrijebljenog na godišnjoj razini koji je izrađen od mikrovlakana, kako slijedi:

- najmanje 65 %: 1 bod,
- najmanje 75 %: 2 boda,
- najmanje 95 %: 3 boda.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja godišnje podatke o vrsti i količini proizvoda te dokumentaciju (uključujući relevantne račune ili popise inventara) u kojoj je navedeno koji se tekstilni pribor za čišćenje upotrebljava te je naznačeno koji je pribor za čišćenje izrađen od mikrovlakana.

Mjerilo O4 – Upotreba pribora za čišćenje s malim utjecajem na okoliš (do 4 boda)

Ovim je mjerilom obuhvaćen samo pribor za čišćenje koji se izravno upotrebljava tijekom poslova u okviru usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a.

O4 (a) Metle s resama za pranje poda (do 2 boda)

Podnositelju zahtjeva bodovi se dodjeljuju na temelju postotka metli s resama za pranje poda upotrijebljenih na godišnjoj razini kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a za tekstil ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini, kako slijedi:

- najmanje 20 %: 1 bod,
- najmanje 50 %: 2 boda.

O4 (b) Krpe (do 2 boda)

Podnositelju zahtjeva bodovi se dodjeljuju na temelju postotka krpa upotrijebljenih na godišnjoj razini kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a za tekstil ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini, kako slijedi:

- najmanje 20 %: 1 bod,
- najmanje 50 %: 2 boda.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja godišnje podatke (vrsta i količina proizvoda) i dokumentaciju (uključujući relevantne račune ili popise inventara) iz kojih je vidljivo koje se potrepštine i pribor za čišćenje upotrebljavaju za izvršavanje ugovora za usluge čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a. Ako se upotrebljavaju proizvodi kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku potvrde o dodjeli znaka za okoliš EU-a i/ili znak s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Odlukom Komisije 2014/350/EU ⁽¹⁾. Ako se upotrebljavaju proizvodi s drugim znakom ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku potvrde o dodjeli znaka ISO tipa I i/ili znaka s ambalaže.

Mjerilo O5 – Energetska učinkovitost usisavača (3 boda)

Ovim su mjerilom obuhvaćeni samo usisavači na koje se odnosi Delegirana uredba Komisije (EU) br. 665/2013 ⁽²⁾. Iz opsega te uredbe izuzeti su usisavači za mokro usisavanje, usisavači za mokro i suho usisavanje, robotski, industrijski, centralni i akumulatorski usisavači, aparati za laštenje poda te usisavači za vanjsku upotrebu.

Najmanje 40 % usisavača (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva koji se upotrebljavaju za pružanje usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a treba u trenutku kupnje biti najmanje u sljedećim razredima energetske učinkovitosti kako je utvrđeno u Delegiranoj uredbi (EU) br. 665/2013:

- razred A za usisavače kupljene prije 1. rujna 2017.,
- razred A+ za usisavače kupljene nakon 1. rujna 2017.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju kojom se dokazuje sukladnost sa zahtjevima u pogledu energetske učinkovitosti (primjerice račun za kupnju usisavača i informacijski list proizvoda kako je navedeno u Prilogu III. Delegiranoj uredbi (EU) br. 665/2013, zajedno s popisom svih usisavača koji se upotrebljavaju za pružanje usluga sa znakom za okoliš EU-a.

Mjerilo O6 – Registracija pružatelja usluga u sustavu EMAS ili certifikat ISO 14001 (do 5 bodova)

Podnositelj zahtjeva treba biti registriran u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Unije (EMAS) (5 bodova) ili imati certifikat prema normi ISO 14001 (3 boda).

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja podatke o registraciji u sustavu EMAS ili certifikat ISO 14001 kao dokaz usklađenosti s ovim mjerilom.

Mjerilo O7 – Gospodarenje krutim otpadom na lokacijama čišćenja (2 boda)

Ovo mjerilo primjenjivo je samo ako klijenti podnositelja zahtjeva osoblju osiguraju opremu za razvrstavanje otpada prema relevantnim vrstama krutog otpada te se primjenjuje samo na kruti otpad stvoren tijekom pružanja usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a (npr. ambalaža sredstava za čišćenje koje se ne može ponovno upotrijebiti, ambalaža potrošne robe) i na prethodno razvrstan kruti otpad (npr. koji je razvrstalo osoblje klijenta) na lokacijama čišćenja.

Osoblje zaduženo za čišćenje razvrstava kruti otpad stvoren tijekom pružanja usluga te odlaže razvrstan i prethodno razvrstan otpad u odgovarajuće kontejnere na lokaciji čišćenja ili u njezinoj blizini. To se čini kad god klijent osigura opremu (npr. kontejnere za različite vrste krutog otpada) za slanje razvrstanog otpada na obradu (npr. recikliranje, spaljivanje) ili odlaganje u skladu s lokalnim ili nacionalnim praksama gospodarenja otpadom i dostupnom infrastrukturom i/ili relevantnim ugovorima s pružateljima usluga recikliranja.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti zajedno s opisom različitih vrsta krutog otpada koje prihvaćaju lokalna tijela i/ili relevantnim ugovorima s pružateljima usluga recikliranja za svaku predmetnu lokaciju čišćenja.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2014/350/EU od 5. lipnja 2014. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a za tekstilne proizvode (SL L 174, 13.6.2014., str. 45.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 665/2013 od 3. svibnja 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označavanja energetske učinkovitosti usisavača (SL L 192, 13.7.2013., str. 1.).

Mjerilo O8 – Kvaliteta usluge (do 3 boda)

Podnositelju zahtjeva dodjeljuju se 2 boda ako ispunjava zahtjeve navedene u nastavku ili 3 boda ako imaju certifikat ISO 9001 ili nordijski INSTA 800.

Podnositelj zahtjeva treba imenovati upravitelja za usluge te uspostaviti postupke za praćenje, procjenjivanje i poboljšanje kvalitete čišćenja, kako je opisano u nastavku. Upravitelj može biti upravitelj objekta, predradnik/predradnica ili koordinator imenovan za poslove organizacije i nadzora čišćenja.

Podnositelj zahtjeva treba utvrditi:

- postupke za praćenje, procjenjivanje i poboljšanje poslova čišćenja koje obavlja podnositelj zahtjeva (pojednosti u nastavku),
- mjere za poboljšanje kvalitete čišćenja na temelju, primjerice, odgovora u anketama o zadovoljstvu klijenata.

Uz to, podnositelj zahtjeva treba sastaviti pisane upute, koje potpisuje upravljački tim podnositelja zahtjeva i koje se odnose na poslove koji se obavljaju u okviru pružanja usluge. Te se pisane upute trebaju dati osoblju zaduženom za čišćenje te trebaju biti dostupne na uvid u poslovnom prostoru podnositelja zahtjeva i/ili na lokacijama čišćenja.

Te upute trebaju sadržavati barem sljedeće:

- opis posla (npr. čišćenje ureda, sanitarnih prostorija, prozora),
- kvalitetu (npr. očekivanja čistoća, standardizirani kontrolni popis),
- učestalost (npr. jednom tjedno),
- predmete koje je potrebno očistiti (npr. stol, stolica, sudoper),
- primjenjive metode (npr. oprema i metoda za čišćenje različitih dijelova predmeta).

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja certifikat ISO 9001 ili INSTA 800 ili izjavu o sukladnosti potkrijepljenu:

- dokumentom u kojem se navodi upravitelj odgovoran za sukladnost s ovim mjerilom (može se upotrijebiti organizacijska shema kako bi se opisala organizacijska struktura podnositelja zahtjeva i označio upravitelj),
- dokumentima poduzeća iz kojih su vidljivi postupci povezani s kvalitetom čišćenja. Napomena: ako su ti postupci sukladni sa zahtjevima norme EN 13549 (usluge čišćenja, osnovni zahtjevi i preporuke u pogledu sustava za mjerenje kvalitete) i/ili regionalne norme za upravljanje kvalitetom (npr. INSTA 800: kvaliteta čišćenja – mjerni sustav za procjenu i ocjenjivanje kvalitete čišćenja), podnositelj zahtjeva može dostaviti potvrdu sukladnosti,
- pisanim uputama za rad, koje je potpisao upravljački tim podnositelja zahtjeva odgovoran za poslove koji se obavljaju u okviru pružanja usluge.

Mjerilo O9 – Vozni park u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva (do 5 bodova)

Ovim je mjerilom obuhvaćen samo vozni park koji je u vlasništvu i/ili najmu podnositelja zahtjeva i koji se upotrebljava u okviru pružanja usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a. Vozila mogu uključivati vozila na ljudski pogon (npr. teretne bicikle), vozila na ljudski pogon uz pomoć električnog pogona (e-teretne bicikle), laka osobna ili gospodarska vozila kojima se koriste upravitelji, nadzornici, osoblje zaduženo za čišćenje, inspektori i bilo koja druga osoba koja sudjeluje u nekom aspektu pružanja usluga čišćenja.

Podmjerilom O9 (a) obuhvaćena su i hibridna vozila, ali ne električna vozila.

Podmjerilom O9 (b) obuhvaćena su vozila koja ne stvaraju emisije.

Vozila u privatnom vlasništvu koja se upotrebljavaju u okviru pružanja usluge nisu obuhvaćena ovim mjerilom.

O9 (a) Vozila koja zadovoljavaju europsku emisijsku normu Euro 6 (1 bod)

Najmanje 50 % vozila (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva koja se upotrebljavaju u okviru pružanja usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a treba zadovoljavati europsku emisijsku normu Euro 6 za laka putnička i gospodarska vozila.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju iz koje je vidljivo koja se vozila upotrebljavaju u okviru pružanja usluga čišćenja, da su u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva te je naznačeno koja vozila ispunjavaju normu Euro 6. Javna registracija vozila može se upotrijebiti kao dokaz sukladnosti, zajedno s potvrdom o usklađenosti.

O9 (b) Vozila koja ne stvaraju emisije (2 boda)

Najmanje 10 % vozila (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva koja se upotrebljavaju u okviru pružanja usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a trebaju biti vozila koja ne stvaraju emisije kako je utvrđeno ispitivanjima u okviru Novog europskog ciklusa vožnje kako je opisano u Uredbi (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, bicikli na ljudski pogon (teretni bicikli) ili vozila na ljudski pogon uz pomoć električnog pogona (e-teretni bicikli).

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju iz koje je vidljivo koja se vozila upotrebljavaju u okviru pružanja usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a, da su u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva te je naznačeno koja vozila ne stvaraju emisije. Javna registracija vozila može se upotrijebiti kao dokaz sukladnosti, zajedno s dokumentacijom proizvođača u kojoj su navedeni rezultati ispitivanja Novog europskog ciklusa vožnje.

O9 (c) Prijevozni plan poduzeća (2 boda)

Pružatelj usluge treba sastaviti prijevozni plan poduzeća s ciljem maksimalnog smanjenja potrošnje goriva, utvrditi ciljnu vrijednost za smanjenje potrošnje goriva (po lokaciji čišćenja) te imati evidenciju o godišnjem održavanju voznog parka.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja presliku prijevoznog plana poduzeća, najnoviju ciljnu vrijednost za smanjenje potrošnje goriva te podatke o promjenama godišnje potrošnje goriva na temelju broja lokacija čišćenja. Podnositelj zahtjeva treba dostaviti presliku plana održavanja voznog parka. Evidencija o servisu vozila može se upotrijebiti kao dokaz sukladnosti.

Mjerilo O10 – Učinkovitost perilica rublja u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva (do 4 boda)

Ovo se mjerilo primjenjuje samo na perilice rublja koje su u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva, bilo da se nalaze u proslavnom prostoru podnositelja zahtjeva ili na lokacijama čišćenja, i upotrebljavaju se za pranje krpa, nastavaka s resama za brisače poda i radne odjeće osoblja koji se koriste u okviru pružanja usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a.

Podmjerilo O10 (a) primjenjivo je samo ako se upotrebljavaju kućanske perilice rublja koje su obuhvaćene Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 1061/2010 ⁽²⁾ i Uredbom Komisije (EU) br. 1015/2010 ⁽³⁾.

O10 (a): Oznaka energetske učinkovitosti (do 2 boda)

Podnositelju zahtjeva bodovi se dodjeljuju na temelju postotka kućanskih perilica rublja (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) koji je sukladan oznaci energetske učinkovitosti EU-a razreda A++ ili A+++ na temelju Delegirane uredbe (EU) br. 1061/2010, kako slijedi:

- najmanje 50 % perilica razreda A++: 1 bod,
- najmanje 90 % perilica razreda A++: 2 boda,
- najmanje 50 % perilica razreda A+++: 2 boda.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila (SL L 171, 29.6.2007., str. 1.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1061/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označavanja energetske učinkovitosti kućanskih perilica rublja (SL L 314, 30.11.2010., str. 47.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1015/2010 od 10. studenoga 2010. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za ekološki dizajn kućanskih perilica rublja (SL L 293, 11.11.2010., str. 21.).

O10 (b): Učinkovita potrošnja vode (2 boda)

Kućanski strojevi: potrošnja vode u kućanskim perilicama rublja koje su u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva treba biti manja od referentnih vrijednosti za potrošnju vode navedenih u Prilogu IV Uredbi (EU) br. 1015/2010 ili jednaka njima. Referentne vrijednosti mjere se prema normi EN 60456, na temelju standardnog ciklusa pranja (program za pranje pamuka na 60 °C).

Podskupina proizvoda	Potrošnja vode: [litara/ciklus]
Kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 3 kg	39
Kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 3,5 kg	39
Kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 4,5 kg	40
Kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 5 kg	39
Kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 6 kg	37
Kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 7 kg	43
Kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 8 kg	56

TE

Komercijalne perlice rublja: potrošnja vode u komercijalnim perilicama rublja koje su u vlasništvu ili najmu podnositelja zahtjeva treba biti najviše 7 litara po kilogramu opranog rublja.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva treba dostaviti godišnje podatke (popis svih kućanskih perilica rublja koje posjeduje i koje se upotrebljavaju za pranje krpa, nastavaka s resama za brisače poda i radne odjeće osoblja koji se koriste u okviru pružanja usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a) te dokumentaciju iz koje je vidljiv razred energetske učinkovitosti za postojeće kućanske perlice rublja.

Informacijski list proizvoda u skladu s Prilogom II. Delegiranoj Uredbi (EU) br. 1061/2010 može se upotrijebiti kao dokaz sukladnosti s ovim zahtjevom.

Ako navedena dokumentacija nije dostupna, sukladnost s mjerilom O10 (b) može se dokazati dostavljanjem dokumentacije o ukupnoj godišnjoj potrošnji vode. U tom se slučaju pretpostavlja ukupno 220 standardnih ciklusa pranja godišnje.

Mjerilo O11 – Usluge i drugi proizvodi sa znakom za okoliš (do 5 bodova)

Ovo se mjerilo primjenjuje na upotrebu usluga i/ili proizvoda sa znakom za okoliš EU-a, koji se definiraju kao usluge i/ili proizvodi koji se ne upotrebljavaju izravno za pružanje usluga čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a, ali se upotrebljavaju za potporu svakodnevnom poslovanju podnositelja zahtjeva koje se odnosi na pružene usluge čišćenja zatvorenih prostora sa znakom za okoliš EU-a. To može uključivati, među ostalim, usluge (npr. pranje rublja i automobila) koje za podnositelja zahtjeva obavlja vanjski izvršitelj, te proizvode kao što su deterdženti za pranje rublja, deterdženti za strojno pranje posuđa ili papir za kopiranje.

O11 (a) Usluge sa znakom za okoliš EU-a (do 2 boda)

Vanjski izvršitelj kojem je dodijeljen znak za okoliš EU-a ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini pruža 100 % određene vrste usluge (1 bod za svaku uslugu, ukupno najviše 2 boda)

O11 (b) Proizvodi sa znakom za okoliš EU-a (do 3 boda)

Znak za okoliš EU-a ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini treba biti dodijeljen 100 % jedinica proizvoda u određenoj skupini proizvoda (0,5 bodova za svaku skupinu proizvoda, ukupno najviše 3 boda)

Napomena: Proizvodi sa znakom za okoliš kao što su krpe i nastavci s resama za brisače poda te potrošna roba koji se na temelju ugovora isporučuju klijentima nisu obuhvaćeni ovim mjerilom. Za ovo se podmjerilo smatra da se „skupina proizvoda” definira u skladu s mjerilima za dodjelu znaka za okoliš EU-a ili drugog znaka ISO tipa I (npr. „proizvodi od papira”, „deterđženti za pranje rublja”, „tekstil”).

Procjenjivanje i verifikacija

O11 (a) Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajući dokaz o dodjeli znaka ISO tipa I vanjskom izvršitelju ili više njih te relevantne račune.

O11 (b) Podnositelj zahtjeva dostavlja podatke i dokumentaciju (uključujući relevantne račune) iz kojih su vidljive količine takvih upotrijebljenih proizvoda te presliku relevantnih potvrda o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili znaka ISO tipa I i/ili znak s ambalaže.

Mjerilo O12 – Potrošna roba i električni aparati za sušenje ruku koji se isporučuju klijentu (do 3 boda)

Ovo se mjerilo primjenjuje samo ako je podnositelj zahtjeva odgovoran za isporuku potrošne robe koja će se upotrebljavati na lokacijama čišćenja na temelju barem jednog ugovora za usluge čišćenja sa znakom za okoliš EU-a. Ovim su mjerilom obuhvaćeni samo potrošna roba i električni aparati za sušenje ruku koji se isporučuju na temelju tih ugovora.

O12 (a) *Sapun za ruke* (1 bod)

Najmanje 70 % volumena sapuna za ruke isporučenog na godišnjoj razini treba imati znak za okoliš EU-a za kozmetičke proizvode koji se ispiru u skladu s Odlukom Komisije 2014/893/EU ⁽¹⁾ ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

O12 (b) *Proizvodi od papira* (1 bod)

Najmanje 90 % mase ili volumena, ovisno o slučaju, potrošnih proizvoda od papira (papir za osobnu higijenu i upijajući papir) isporučenih na godišnjoj razini, treba imati znak za okoliš EU-a za upijajući papir u skladu s Odlukom Komisije 2009/568/EZ ⁽²⁾ ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

O12 (c) *Tekstilni ručnici na valjku* (1 bod)

Najmanje 50 % tekstilnih ručnika na valjku, prema broju rola isporučenih na godišnjoj razini, treba imati znak za okoliš EU-a tekstilne proizvode u skladu s Odlukom Komisije 2014/350/EU ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini za tekstilne proizvode ili ručnike od tkanine koji se stavljaju u stalak za ručnike.

O12 (d) *Električni aparati za sušenje ruku* (1 bod)

Svi električni aparati za sušenje ruku koje isporučuje i održava podnositelj zahtjeva trebaju imati senzore blizine ili drugi znak EN ISO 14024 tipa I koji je službeno priznat u državama članicama na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Procjenjivanje i verifikacija

Podnositelj zahtjeva treba za svaki ugovor o uslugama čišćenja sa znakom EU-a navesti uključuje li opskrbu potrošnom robom, godišnje podatke (trgovačko ime i masu, volumen ili broj komada) i dokumentaciju (uključujući relevantne račune ili popise inventara) iz kojih je vidljivo koja je potrošna roba isporučena. Ako se upotrebljavaju proizvodi kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku potvrde o dodjeli znaka za okoliš EU-a i/ili znak s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen, ovisno o slučaju, u skladu s:

- Odlukom 2014/893/EU,
- Odlukom 2009/568/EZ,
- Odlukom 2014/350/EU.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2014/893/EU od 9. prosinca 2014. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za kozmetičke proizvode koji se ispiru (SL L 354, 11.12.2014., str. 47.).

⁽²⁾ Odluka Komisije 2009/568/EZ od 9. srpnja 2009. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za upijajući papir (SL L 197, 29.7.2009., str. 87.).

Ako se upotrebljavaju proizvodi s drugim znakom ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku potvrde o dodjeli znaka ISO tipa I i/ili znaka s ambalaže.

Za električne aparate za sušenje ruku podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju iz koje je vidljivo kako su zahtjevi ispunjeni (npr. znak s ambalaže ili tehnički podaci koji pokazuju prisutnost znaka ISO tipa I ili senzori blizine).
